

09 Środowisko naturalne

Bank minimalizuje swój wpływ na środowisko poprzez racjonalną gospodarkę materiałami, monitorowanie zużycia wody, energii i paliw, wprowadzanie prośrodowiskowych rozwiązań w działalności operacyjnej oraz zachęcanie Pracowników i Klientów do udziału w akcjach edukacyjnych.

Wskaźniki odnoszące się do wpływu Banku na środowisko są regularnie mierzone. W oparciu o analizy zmienności tych wskaźników wprowadzane są działania prośrodowiskowe.

Cele środowiskowe dotyczące limitów zużycia materiałów, energii, paliw i wody, zawarte są w celach kierujących poszczególnymi departamentami Banku. Realizacja tych celów jest cyklicznie monitorowana i raportowana do Zarządu.

**[G4-DMA EN1, G4-DMA EN3,
G4-DMA EN6, G4-DMA EN8,
G4-DMA EN15, G4-DMA EN23,
G4-DMA EN27]**

9.1. ZARZĄDZANIE ZUŻYWANYMI ZASOBAMI

Polityka racjonalnego gospodarowania zużywanymi zasobami polega na stałym monitoringu i ograniczaniu zużycia surowców i materiałów poprzez:

- ✓ analizę wykonania budżetów przeznaczonych na zakup materiałów biurowych;
- ✓ weryfikowanie zapotrzebowania na każdy zamówiony zakup;
- ✓ wprowadzenie limitów zakupów do poziomu bieżącego zużycia;
- ✓ ponowne wykorzystywanie zbędnych elementów wyposażenia, co zmniejsza ilość wygenerowanych odpadów.

Zużycie zakupionych materiałów

W 2015 roku ilość zakupionych przez Bank materiałów wzrosła o 1%. Wpływ na to miał wzrost liczby Klientów o około 6,5% oraz wprowadzenie nowych produktów do obsługi Klientów (m.in. notatki do analizy potrzeb Klienta, planery, nowy wzór koperty).

Polityka ponownego wykorzystania zasobów własnych Banku pozwala na ograniczenie zakupu nowego wyposażenia, urządzeń i materiałów potrzebnych do bieżącej działalności.

wzrost o 1%
ilości zakupionych
materiałów

W roku 2015 Grupa Banku Millennium nie otrzymała informacji o żadnym przypadku naruszenia przez nią przepisów ochrony środowiska.
[G4-EN29]

Zużycie zakupionych materiałów [G4-EN1]

Artykuł (kg)	2015	2014	2013	2012	Zmiana 2015/2014
Papier i rolki na potrzeby operacyjne	302 991	300 750	322 822	369 307	0,75%
Koperty	73 208	71 533	93 874	101 924	2,34%
Artykuły plastikowe	12 155	11 793	12 689	13 421	3,07%
Materiały eksploatacyjne do urządzeń drukujących	1 326	1 469	1 677	1 708	-9,70%
Baterie	411	420	434	541	-1,93%

Kontrola gospodarki odpadami

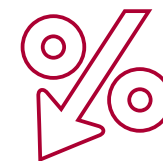
W 2014 roku odnotowano 18% spadek w zakresie ilości wygenerowanych przez Bank odpadów.

Odpady papierowe, metalowe, drewniane, plastikowe, szklane i elektroniczne powstałe w wyniku prowadzenia działalności operacyjnej Banku, przekazywane są do recyklingu lub utylizacji specjalistycznej firmie, z którą

Bank ma podpisaną umowę. 88% przekazanych odpadów jest poddawanych recyklingowi.

Odpady komunalne z Centrali Banku w Warszawie odbierane są przez wyspecjalizowaną firmę. 80% przekazanych odpadów podlega recyklingowi. Jest to odzysk zarówno materiałowy, kompostowniczy, jak i energetyczny (paliwo RDF).

W pomieszczeniach socjalnych w oddziałach wbudowane są kosze na śmieci przeznaczone do segregacji odpadów.

spadek o 18%
ilości wygenerowanych
odpadów

Recykling i utylizacja materiałów [G4-EN23]

Artykuł (kg)	2015	2014	2013	2012	Zmiana 2015/2014	Przyczyny zmiany
Sprzęt teleinformatyczny	19 913	10 001	23 176	13 629	99,11%	okresowa wymiana nienadającego się do użytku sprzętu teleinformatycznego (m.in. komputery, monitory, ups-y, modemy, notebooki, drukarki, centrale telefoniczne)
Papier	249 311	342 379	262 312	203 657	-27,18%	niszczenie dokumentów z archiwum zewnętrznego, których okres przechowywania, upłynął w danym roku kalendarzowym
Odpady metalowe i kable	7 162	3 060	6 197	3 839	134,05%	oczyszczanie placówek Banku ze zbędnego wyposażenia
Artykuły plastikowe	770	1 049	1 195	552	-26,60%	(m.in. sejfy, szafy metalowe, fotele obrotowe, liczarki, niszczarki, szklane parawany, itd.) oraz urządzeń posiadających ekspertyzę techniczną z przeznaczeniem do zniszczenia
Szkło	3 690	1 354	240	230	172,53%	
Wyposażenie meblowe	8 841	4 877	3 402	4 789	81,28%	
Baterie i akumulatory ołowiowe	4 448	bd	bd	bd	bd	
Odpady poddane recyklingowi *	88%	92%	92%	92%	-4%	większa ilość odpadów nienadająca się do przetworzenia

* odpady wygenerowane przez Bank i przekazane specjalistycznej firmie utylizującej

Monitorowanie zużycia energii i wody [G4-EN3]

W oparciu o analizę zużycia wody, energii i paliw, podejmowane są działania redukcyjne, które służą ograniczeniu zużycia tych surowców.

Zużycie energii i wody [G4-EN3, G4-EN6]

25% spadek
zużycia energii

Surowiec	2015	2014	2013	2012	Jednostka	Zmiana 2015/2014	Przyczyny zmiany
Energia elektryczna zakupiona	22 730 441	30 368 048	30 242 556	31 008 557	kWh	-25,15%	montaż oświetlenia LED, sprzedaż budynku w Katowicach i zamknięcia oddziałów
Energia ciepła zakupiona	81 417	98 684	105 841	104 693	GJ	-17,5%	łagodna zima, zamknięcia oddziałów
Gaz ziemny	152 726	186 651	232 432	200 386	M3	-18,18%	jw.
Olej opałowy	13 832	37 459	69 279	75 818	L	-63%	sprzedaż budynku w Katowicach
Woda* [G4-EN8]	70 703	71 307	73 811	85 589	M3	- 0,85%	monitorowanie zużycia wody

* z wodociągów miejskich

Zużycie paliw [G4-EN30]

Flota samochodowa

Zużycie paliwa przez flotę samochodową zmniejszyło się o około 5% w stosunku do roku 2014. Wszystkie samochody służbowe posiadają normę dopuszczalnego poziomu emisji spalin Euro 5.

5% spadku
zużycia paliw

Zużycie paliw	2015		2014		2013		2012		Zmiana 2015/2014	
	Benzyna	Diesel	Benzyna	Diesel	Benzyna	Diesel	Benzyna	Diesel	Benzyna	Diesel
Liczba samochodów (sztuki)	301	195	314	177	347	146	347	150	-4,1%	10,2%
Zużycie paliwa (litr)	444 291	249 010	502 748	233 555	491 393	228 200	520 737	210 820	-11,6%	6,6%

Podróże służbowe

W celu racjonalizacji ilości podróży służbowych stosuje się limity związane z użyciem poszczególnych rodzajów transportu. Pracownicy korzystają najczęściej z transportu kolejowego i autobusowego. W przypadku podróży samolotem wymagana jest zgoda Prezesa Zarządu, a w przypadku korzystania z samochodu prywatnego – zgoda Członka Zarządu. [G4-DMA EN30]

Podróże służbowe (km)	2015	2014	2013	2012	Zmiana 2015/2014	Przyczyny zmiany
Lotnicze	241 638	302 348	329 725	318 079	-20%	większe wykorzystanie połączeń Pendolino
Taksówki	1 317	2 059	1 203	3 524	-36%	
Kolejowe	1 794 890	1 587 130	1 229 645	1 940 702	13%	
Autokarowe	199 432	176 348	73 966	87 598	13%	wzrost wynikał z konieczności zorganizowania stacjonarnych szkoleń dla Pracowników oddziałów

Emisja gazów cieplarnianych [G4-EN15]

W 2015 roku ponad 92% całego śladu węglowego Banku pochodziło z emisji pośredniej związanej ze zużyciem energii elektrycznej i ciepłej w placówkach Banku (odpowiednio ok. 58% i ok. 34%), około 7% pochodzi ze spalania paliw we własnych instalacjach energetycznych

i pojazdach oraz ok. 0,5% pochodzi z emisji pośredniej związanej z korzystaniem z publicznych środków transportu. W roku 2015 nastąpiło zmniejszenie emisji CO₂ organizacji w stosunku do roku 2014 o ok. 23%. Wynik ten był skutkiem zmniejszenia zużycia energii elektrycznej

(o ok. 25%) i ciepłej (o ok. 17%) na skutek następujących działań: montażu oświetlenia LED w kolejnych oddziałach, zmniejszenia użytkowanej powierzchni poprzez zamknięcia oddziałów oraz sprzedaży budynku w Katowicach, jak również z powodu łagodnej zimy. **[G4-EN27]**

Całkowity ślad węglowy	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Emisja łączna CO ₂ e*(tony)	33 636	42 388	43 346	43 879	39 659	41 854

* ekwiwalent CO₂, na który składa się emisja dwutlenku węgla (CO₂), wynikająca z emisji bezpośrednich ze spalania paliw, emisji pośrednich ze zużycia energii elektrycznej i ciepłej oraz emisji pośrednich powstałych w wyniku podróży służbowych, powiększona o emisję innych gazów cieplarnianych, tj. metanu (CH₄) i podtlenku azotu (N₂O), wydzielanych w ilościach śladowych w ww. procesach spalania.

spadek o 23%
emisji CO₂

Metodologia obliczeń

Zaprezentowane dane dotyczące śladu węglowego tzw. Carbon Footprint zostały wyliczone w oparciu o metodologię Green House Gas Protocol A Corporate Accounting and Reporting Standard.

Zakres raportowania emisji CO₂ dotyczy emisji bezpośrednich ze spalania paliw we własnych źródłach energii i pojazdach (wg Scope

1 GHG Protocol), emisji pośrednich ze spalania paliw w celu wytworzenia kupowanej przez organizację energii elektrycznej i ciepłej (wg Scope 2 GHG Protocol) oraz pozostałej emisji pośredniej pochodzącej ze spalania paliw w użytkowanych środkach transportu nie będących we władaniu organizacji t.j.: taksówki, samoloty, pociągi i autobusy (wg Scope 2 GHG Protocol).

W celu pomiaru emisji śladu węglowego w organizacji przyjęto zasadę kontroli (posiadania wpływu na decyzje organizacji), dlatego też dane dotyczące emisji gazów cieplarnianych (CO₂, CH₄ i N₂O) pochodzą z własnych placówek Banku oraz odnoszą się do działalności jego Pracowników.

9.2. WPROWADZANIE PROEKOLOGICZNYCH ROZWIĄZAŃ [G4-EN27]

W celu optymalizacji zużycia energii, wody, paliw oraz materiałów zakupionych przez Bank, wprowadzono szereg rozwiązań.

PLASTIK

Ograniczenie zużycia plastiku

- ✓ limity na zamawianie butelkowanej wody mineralnej, plastikowych kubeczków i mieszadełek. W obiektach Centrali Banku znajdują się uzdatniacze wody;
- ✓ na podstawie średniej ilości wysyłanych przesyłek, ustalony został limit zamówień na plastikowe koperty bezpieczne dla każdej jednostki organizacyjnej Banku;

Efektywne gospodarowanie posiadanymi zasobami

- ✓ ponowne wykorzystanie posiadanych zasobów pozwala na zmniejszenie ilości zakupionego wyposażenia (fotele obrotowe), urządzeń własnych (niszczarki, liczarki) i materiałów biurowych (np. tonery, wieszaki, taśmy barwiące);

Narzędzia IT

- ✓ system informatyczny pozwala na weryfikację każdego zamówienia pod kątem zasadności zakupu i zdefiniowanego limitu, co przyczynia się do ograniczenia zużycia zasobów;

PAPIER

Ograniczenie wydruku dokumentów transakcyjnych

- ✓ ilość zamawianego papieru do wydruków transakcji kasowo-skarbcowych jest na bieżąco kontrolowana na podstawie miesięcznych raportów z transakcji kasowych;
- ✓ poprzez zautomatyzowanie procesu rozliczeń bankomatów, wyeliminowano konieczność drukowania dokumentów z tym związanych;

Optymalizacja dystrybucji materiałów marketingowych

- ✓ weryfikacja zgodności zamówień na materiały marketingowe z wysokością ustalonych limitów oraz koordynacja dystrybucji materiałów na potrzeby kampanii reklamowych przyczynia się do zmniejszenia zużycia papieru;

PAPIER

Follow me printing

- ✓ funkcjonalność, która **ogranicza ilość niepotrzebnych wydruków**. Dokument przechowywany jest na serwerze i drukowany dopiero po zalogowaniu Pracownika do konkretnego urządzenia i uruchomieniu wydruku;

Elektroniczny obieg dokumentów

- ✓ dzięki wprowadzeniu systemów informatycznych do przetwarzania dokumentów wewnętrznych **wyeliminowano obieg większości papierowych dokumentów w Banku**;
- ✓ przetwarzanie dokumentacji Klientów (np. wniosków kredytowych) oparte jest na elektronicznych kopiach dokumentów;
- ✓ Klienci Korporacyjni mogą dostarczać i autoryzować wymagane od nich cyklicznie dokumenty poprzez wczytanie ich skanu do systemu bankowości internetowej;

Ograniczanie liczby wydrukowanych dokumentów

- ✓ materiały informacyjne (cenniki, regulaminy) nie są prezentowane na stojakach w oddziałach, lecz **drukowane na wniosek Klienta** oraz jako element obowiązkowy umów z Klientem;
- ✓ w placówkach montowane są **wyświetlacze TV**, co wpływa na ograniczenie liczby zużywanych papierowych materiałów marketingowych (plakaty, ulotki);
- ✓ część dokumentów umieszczonych jest **na stronie internetowej** Banku, przez co Klient ma do nich bezpośredni dostęp;
- ✓ Klient, który kupuje pakiet usług bankowych, podpisuje jedną **skonsolidowaną umowę** zamiast kilku odrębnych umów na każdy produkt. Dodatkowo istnieje możliwość otrzymania wyciągu skonsolidowanego, zawierającego informację o wszystkich produktach posiadanych w Banku;
- ✓ w celu usprawnienia obsługi Klienta zmieniono format, uproszczono język i znacząco **zmniejszono liczbę stron regulacji** wewnętrznych, z których przy obsłudze Klienta korzystają Pracownicy (łącznie zredukowano 1 130 stron);
- ✓ **promowane są wyciągi on-line** – 95% nowych Klientów decyduje się na korzystanie z takich wyciągów podczas zakładania rachunku. W 2015 roku ponad 150 tys. więcej Klientów zdecydowało się na korzystanie z wyciągu on-line.

PAPIER

Sprzedż produktów przez kanały zdalne

- ✓ Klienci Detaliczni mogą wnioskować o produkty kredytowe i oszczędnościowe **za pośrednictwem kanałów zdalnych**, gdzie dokumentacja papierowa w ogóle nie występuje;
- ✓ Klienci Korporacyjni są zachęceni do wnioskowania o kredyty i karty płatnicze poprzez system bankowości internetowej, gdzie cała dokumentacja przesyłana jest zdalnie. W 2015 roku odsetek kart, o które wnioskowano elektronicznie wzrósł z 5% do 61%;

Znakowanie w oddziałach

- ✓ zastąpienie papierowych plakatów ścianą wizerunkową z grafiką;
- ✓ jedna naklejka informacyjna na drzwi zamiast kilku;
- ✓ trwałe oznakowanie bankomatów/wpłatomatów zamiast nietrwałych naklejek.

Wyciągi on-line

Liczba i % użytkowników

2015

1 141 113
(68%)

2014

950 789
(62%)

2013

779 399
(54%)

2012

670 693
(47%)

68% Klientów
korzysta z wyciągów on-line

ENERGIA ELEKTRYCZNA I WODA [G4-EN6]

Oszczędność energii w oddziałach

- ✓ wymiana oświetlenia w zewnętrznych panelach reklamowych oddziałów z tradycyjnego świetlówkowego na energooszczędne LED;
- ✓ ograniczenie świecenia zewnętrznych paneli reklamowych (wyłączane są o północy);
- ✓ energooszczędne źródła światła w nowych lub modernizowanych oddziałach;

Energooszczędny budynek Centrali Banku

- ✓ oświetlenie LED na klatkach i w części garażu (60%);
- ✓ rekuperacja powietrza w centralach wentylacyjnych;
- ✓ przełączanie fancoili w tryb ekonomiczny na noc;
- ✓ praca węzła cieplnego w trybie ekonomicznym w nocy;
- ✓ czasowe wyłączanie oświetlenia po godzinie 18:00;
- ✓ system zbierania i wykorzystywania wody deszczowej;
- ✓ certyfikat BREEAM dla ekologicznego budynku;

Bieżąca kontrola zużycia mediów

- ✓ jest procesem ciągłym. Na podstawie danych finansowych sporządzany jest ranking odbiorców energii według jej zużycia. Oddziały o największym wskaźniku zużycia energii są kontrolowane oraz wdrażane są zalecenia dla firm administrujących budynkami. Podobnie w przypadku wysokich rachunków za media, sprawdzane jest, czy zużycia są prawidłowe i czy nie występuje awaria urządzeń lub instalacji.

ENERGIA ELEKTRYCZNA I WODA [G4-EN6]

Racjonalne gospodarowanie zużyciem energii

- ✓ w Centrali i Oddziałach Banku wdrożono zalecenia regulujące działanie urządzeń klimatyzacyjnych, i grzewczych zależnie od pór roku i rozkładu dobowego. Zalecenia te mają na celu ograniczenie konsumpcji energii elektrycznej do przedziału czasu, w którym odbywa się praca. Metodologia wyłączeń zapobiega również jednoczesnemu działaniu urządzeń grzewczych w trakcie pracy urządzeń schładzających;
- ✓ wirtualizacja serwerów pozwala zmniejszyć liczbę fizycznych maszyn stojących w centrum komputerowym, co przekłada się na mniejsze zużycie energii na zasilanie i chłodzenie;
- ✓ cykliczna wymiana sprzętu komputerowego na nowszy, który pobiera mniej prądu.

Oszczędność energii w oddziałach	2015	2014	2013	2012
Oddziały z oświetleniem LED	410 (99%)	316 (74%)	233 (53%)	100 (22%)
Oddziały z panelami wyłączanymi o północy	363 (87%)*	377 (89%)*	395 (90%)	349 (78%)
Energooszczędne źródła światła w oddziałach	49 (12%)	27 (6%)	16 (4%)	8 (2%)

* pozostałe panele świecą się przez cały czas otwarcia galerii handlowych, gdzie są zlokalizowane

99% oddziałów
z oświetleniem LED

PALIWA

Samochody z niższą emisją spalin

- ✓ Samochody służbowe, które mają najwyższe normy emisji spalin są sukcesywnie wymieniane na mniej zanieczyszczające środowisko. We flocie samochodowej Banku znajdują się jedynie samochody z normą Euro 5.

Ograniczenie ilości podróży służbowych

- ✓ W celu minimalizowania ilości podróży służbowych, stosuje się limity w korzystaniu z poszczególnych rodzajów transportu oraz wykorzystuje się zdalne metody komunikacji, np. szkolenia e-learningowe, tele- i wideokonferencje. W 2015 r. przeprowadzono około 900 wideokonferencji.

9.3. PROEKOLOGICZNE PRODUKTY BANKU

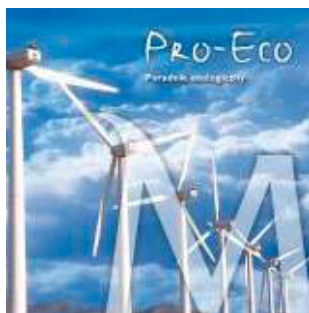
W ofercie Banku znajdują się produkty, które służą wdrożeniu działań proekologicznych lub finansują przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska.

Wykaz produktów proekologicznych oferowanych przez Bank Millennium

Segment Klientów	Produkt
Klienci Indywidualni	Karta WWF Karta Wiewiórka
Klienci Prestige	Zielone Fundusze Inwestycyjne
Klienci Korporacyjni	Poleff Leasing Eko Energia Kredyt na Innowacje Technologiczne

9.4. EKOLOGICZNE AKCJE EDUKACYJNE

Poradnik Ekologiczny dla Klientów i Pracowników

Zamieszczony w intranecie i Internecie Poradnik Ekologiczny w zwięzłej formie prezentuje wiele konkretnych rad, dotyczących zasad dbania o środowisko naturalne w biurze i w domu.

Broszura odnosi się do tematyki segregacji odpadów i elektrośmieci, a także racjonalnego używania surowców, wody oraz energii.

Godzina dla Ziemi

Corocznie, począwszy od roku 2009, Bank bierze udział w akcji Godzina dla Ziemi organizowanej przez fundację WWF Polska. W ramach tej akcji, na godzinę wyłączane jest oświetlenie i panele reklamowe w placówkach oraz centrali Banku w Warszawie i w Gdańsku.

Wydarzenie to ma na celu zwrócenie uwagi na wybrany aspekt wpływu działalności człowieka na środowisko naturalne. Klienci i Pracownicy zapraszani są do udziału w wydarzeniu za pośrednictwem Internetu i intranetu.

